Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (prvo vijeće)

11. lipnja 2020.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Uzajamna pomoć kod naplate potraživanja – Direktiva 76/308/EEZ – Članak 6. stavak 2. i članak 10. – Direktiva 2008/55/EZ – Članak 6. drugi stavak i članak 10. – Porezno potraživanje države članice koja podnosi zahtjev naplaćeno u ime države članice koja prima zahtjev – Status tog potraživanja – Pojam ‚povlašten tretman' – Zakonski prijeboj između navedenog potraživanja i poreznog duga države članice koja prima zahtjev"

U predmetu C-19/19,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Cour de cassation (Belgija), odlukom od 20. prosinca 2018., koju je Sud zaprimio 11. siječnja 2019., u postupku

État belge

protiv

Pantochim SA, u stečaju,

SUD (prvo vijeće),

u sastavu: J.-C. Bonichot, predsjednik vijeća, R. Silva de Lapuerta (izvjestiteljica), potpredsjednica Suda, M. Safjan, L. Bay Larsen i C. Toader, suci,

nezavisni odvjetnik: G. Hogan,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za Pantochim SA, u stečaju, J. Oosterbosch, *avocate*,

– za belgijsku vladu, P. Cottin, J.-C. Halleux i C. Pochet, u svojstvu agenata,

– za španjolsku vladu, A. Rubio González, a zatim S. Jiménez García, u svojstvu agenata,

– za Europsku komisiju, M. Wilderspin, J. Jokubauskaitė i C. Perrin, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 14. siječnja 2020.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: francuski

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 6. stavka 2. i članka 10. Direktive Vijeća 76/308/EEZ od 15. ožujka 1976. o uzajamnoj pomoći kod naplate potraživanja koja proizlaze iz poslova koji čine dio sustava financiranja Europskog fonda za smjernice i jamstva u poljoprivredi, poljoprivrednih pristojbi i carina (SL 1976., L 73, str. 18.) kao i članka 6. drugog stavka i članka 10. Direktive Vijeća 2008/55/EZ od 26. svibnja 2008. o uzajamnoj pomoći kod naplate potraživanja vezanih za određene pristojbe, carine, poreze i druge mjere (SL 2008., L 150, str. 28.).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između État belge (Belgijska Država) i društva Pantochim SA, u stečaju, u vezi s prijebojem potraživanja tog društva prema toj državi članici s njegovim dugom prema Njemačkoj Državi.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 76/308

3 Prva do treće i osma uvodna izjava Direktive 76/308 glasile su:

„budući da se prema sadašnjem stanju potraživanje koje je predmet instrumenta koji su utvrdila tijela države članice ne može naplatiti u drugoj državi članici;

budući da nacionalne odredbe u području naplate, samo zbog ograničavanja svojeg područja primjene na državno područje, predstavljaju prepreku uspostavljanju ili funkcioniranju zajedničkog tržišta; da takva situacija ne omogućuje potpunu i pravednu primjenu propisa Zajednice, osobito u području zajedničke poljoprivredne politike, i da olakšava izvršavanje prijevarnih radnji.

budući da je stoga potrebno donijeti zajednička pravila o uzajamnoj pomoći kod naplate;

[…]

budući da, kada mora postupiti u ime tijela koje podnosi zahtjev za naplatu potraživanja, tijelo koje prima zahtjev mora moći, ako to omogućuju odredbe koje su na snazi u državi članici u kojoj ima sjedište i u dogovoru s tijelom koje podnosi zahtjev, odrediti dužniku rok za plaćanje ili obročno plaćanje; da kamate koje se eventualno trebaju naplatiti zbog dodjele tih pogodnosti plaćanja moraju biti prenesene na državu članicu u kojoj tijelo koje podnosi zahtjev ima svoje sjedište”. [neslužbeni prijevod]

4 Na temelju članka 1. Direktive 76/308, njome su utvrđena pravila koja moraju biti propisana zakonima i drugim propisima država članica s ciljem osiguranja naplate u svakoj državi članici potraživanja koja ulaze u područje primjene te direktive, a koja su nastala u drugoj državi članici.

5 Člankom 6. navedene direktive određivalo se:

„1. Na zahtjev tijela koje podnosi zahtjev, tijelo koje prima zahtjev, u skladu sa zakonima, propisima i administrativnim odredbama koje se primjenjuju na naplatu sličnih potraživanja proizišlih u državi članici u kojoj tijelo koje prima zahtjev ima sjedište, naplaćuje potraživanja koja su predmet instrumenta kojim se dopušta njihovo izvršenje.

2. U tu svrhu, svako potraživanje u vezi s kojim je podnesen zahtjev za naplatu smatra se potraživanjem države članice u kojoj tijelo koje prima zahtjev ima sjedište, osim u slučaju primjene članka 12.” [neslužbeni prijevod]

6 Članak 9. te direktive, kako je izmijenjena Direktivom Vijeća 2001/44/EZ od 15. lipnja 2001. (SL 2001., L 175, str. 17.), predviđao je:

„1. Naplata se izvršava u valuti države članice u kojoj tijelo koje prima zahtjev ima sjedište. Tijelo koje prima zahtjev prosljeđuje tijelu koje podnosi zahtjev ukupan iznos potraživanja koje je naplatilo.

2. Tijelo koje prima zahtjev može, ako zakoni, propisi i upravna praksa koji su na snazi u državi članici u kojoj ima sjedište to omogućavaju te nakon savjetovanja s tijelom koje podnosi zahtjev, odrediti dužniku rok za plaćanje ili odobriti obročno plaćanje. Kamate koje tijelo koje prima zahtjev primi na temelju tog roka za plaćanje također se prenose na državu članicu u kojoj tijelo koje podnosi zahtjev ima svoje sjedište.

[…]” [neslužbeni prijevod]

7 U skladu s člankom 10. Direktive 76/308:

„Potraživanja koja se trebaju naplatiti ne uživaju povlašten tretman u državi članici u kojoj tijelo koje prima zahtjev ima sjedište.” [neslužbeni prijevod]

8 Članak 10. Direktive 76/308, kako je izmijenjena Direktivom 2001/44, glasio je:

„Ne dovodeći u pitanje članak 6. stavak 2., potraživanja koja se trebaju naplatiti ne uživaju nužno povlašten tretman koji se priznaje sličnim potraživanjima proizišlima u državi članici u kojoj tijelo koje prima zahtjev ima sjedište.” [neslužbeni prijevod]

Direktiva 2008/55

9 Uvodne izjave 1. i 10. Direktive 2008/55 glasile su:

„1. Direktiva [76/308] značajno je izmijenjena nekoliko puta. U interesu jasnoće i racionalnosti, tu direktivu potrebno je kodificirati.

[…]

10. Kada mora postupiti u ime tijela koje podnosi zahtjev za naplatu potraživanja, tijelo koje prima zahtjev mora moći, ako to omogućuju odredbe koje su na snazi u državi članici u kojoj ima sjedište i u dogovoru s tijelom koje podnosi zahtjev, odrediti dužniku rok za plaćanje ili obročno plaćanje. Kamate koje se eventualno trebaju naplatiti zbog dodjele tih pogodnosti plaćanja moraju biti prenesene na državu članicu u kojoj tijelo koje podnosi zahtjev ima svoje sjedište.” [neslužbeni prijevod]

10 U skladu s člankom 1. Direktive 2008/55, njome su utvrđena pravila koja su trebala biti propisana zakonima i drugim propisima država članica s ciljem osiguranja naplate u svakoj državi članici potraživanja koja ulaze u područje primjene te direktive, a koja su nastala u drugoj državi članici.

11 Člankom 6. te direktive određivalo se:

„Na zahtjev tijela koje podnosi zahtjev, tijelo koje prima zahtjev, u skladu sa zakonima, propisima i administrativnim odredbama koje se primjenjuju na naplatu sličnih potraživanja proizišlih u državi članici u kojoj tijelo koje prima zahtjev ima sjedište, naplaćuje potraživanja koja su predmet instrumenta kojim se dopušta njihovo izvršenje.

U tu svrhu, svako potraživanje u vezi s kojim je podnesen zahtjev za naplatu smatra se potraživanjem države članice u kojoj tijelo koje prima zahtjev ima sjedište, osim u slučaju primjene članka 12.” [neslužbeni prijevod]

12 Članak 10. navedene direktive predviđao je:

„Ne dovodeći u pitanje članak 6. drugi stavak, potraživanja koja se trebaju naplatiti ne uživaju nužno povlašten tretman koji se priznaje sličnim potraživanjima proizišlima u državi članici u kojoj tijelo koje prima zahtjev ima sjedište.” [neslužbeni prijevod]

Belgijsko pravo

13 Direktiva 76/308 prenesena je u belgijsko pravo putem loi du 20 juillet 1979 concernant l’assistance mutuelle en matière de recouvrement des créances relatives à certains cotisations, droits, taxes et autres mesures (Zakon od 20. srpnja 1979. o uzajamnoj pomoći kod naplate potraživanja vezanih za određene namete, davanja, poreze i druge mjere; *Moniteur belge* od 30. kolovoza 1979., str. 9457.).

14 U skladu s člankom 12. tog zakona, u verziji koja se primjenjuje u glavnom postupku (u daljnjem tekstu: Zakon od 20. srpnja 1979.):

„Belgijsko tijelo koje prima zahtjev potraživanja čiju naplatu zahtijeva strano tijelo naplaćuje kao da je riječ potraživanjima nastalima u Kraljevini.”

15 Članak 15. Zakona od 20. srpnja 1979. glasio je:

„Potraživanja koja se trebaju naplatiti ne uživaju nikakav povlašten tretman”.

16 Članak 334. loi-programme du 27 décembre 2004 (Programski zakon od 27. prosinca 2004.; *Moniteur belge* od 31. prosinca 2004., str. 87006.), u verziji koja se primjenjivala do 7. siječnja 2009., propisivao je:

„Nadležni službenik može sve iznose koji se dužniku moraju vratiti ili platiti na temelju pravnih odredbi o porezima na dohodak, porezima koji se smatraju ekvivalentnima tim porezima, porezu na dodanu vrijednost ili građanskopravnih pravila o povratu neopravdano plaćenih iznosa prebiti s potraživanjima koja prema tom dužniku postoje na ime plaćanja predujma, poreza na dohodak, poreza koji se smatraju ekvivalentnima tim porezima, poreza na dodanu vrijednost, glavnog, dodatnog i povećanog iznosa, administrativnih ili poreznih kazni, kamata i poreznih kamata, ako ista nisu sporna ili ih se više ne osporava.

Prethodni stavak nastavlja se primjenjivati u slučaju pljenidbe, asignacije ili prijenosa potraživanja ili ako postoji više potraživanja ili je u tijeku stečajni postupak.”

17 Članak 334. Programskog zakona od 27. prosinca 2004., kako je izmijenjen člankom 194. loi-programme du 22 décembre 2008 (Programski zakon od 22. prosinca 2008.; *Moniteur belge* od 29. prosinca 2008., str. 68649.), koji se primjenjivao od 8. siječnja 2009., određivao je:

„Nadležni službenik sve iznose koji se nekoj osobi moraju vratiti ili platiti u okviru primjene propisa o porezima koji su u nadležnosti Service public fédéral Finances [Savezna javna služba za financije] ili porezima čije prikupljanje i naplatu osigurava ta savezna javna služba, ili pak na temelju građanskopravnih pravila o povratu neopravdano plaćenih iznosa, može bez formalnosti i po slobodnoj procjeni prebiti s iznosima koje ta osoba duguje na temelju odnosnih propisa o porezima ili s potraživanjima na ime poreza čije prikupljanje i naplatu osigurava Savezna javna služba za financije odredbom sa zakonskom snagom ili na temelju nje. Ta mogućnost ograničena je na nesporni iznos duga u odnosu na tu osobu.

Prethodni stavak nastavlja se primjenjivati u slučaju pljenidbe, asignacije ili prijenosa potraživanja ili ako postoji više potraživanja ili je u tijeku stečajni postupak."

Glavni postupak i prethodna pitanja

18 Presudom tribunala de commerce de Charleroi (Trgovački sud u Charleroiu, Belgija) od 26. lipnja 2001. nad društvom Pantochim pokrenut je stečajni postupak.

19 U okviru te likvidacije Belgijska Država prijavila je povlašteno potraživanje u području poreza na dodanu vrijednost (PDV), koje je Pantochim u potpunosti ispunio, kao i potraživanje Njemačke Države u iznosu od 634 257,50 eura, koji uključuje PDV i kamate, koje je u upisano u pasivu tog društva kao neosigurani dug.

20 Iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da je ta država članica za to potraživanje Njemačke Države podnijela zahtjev za pomoć pri naplati i da nema prigovora glede postojanja i pravilnosti tog zahtjeva.

21 Pantochim pak ima potraživanje prema Belgijskoj Državi koje proizlazi iz primjene odredbi u poreznim stvarima koje ta država namjerava prebiti, na temelju članka 334. Programskog zakona od 27. prosinca 2004., s gore navedenim potraživanjem Njemačke Države.

22 Pantochim se usprotivio tom prijeboju te je pokrenuo postupak pred Tribunalom de première instance du Hainaut, division de Mons (Prvostupanjski sud Hainauta, odjel u Monsu, Belgija), koji je utvrdio da Belgijska Država nema pravnog temelja izvršiti takav prijeboj.

23 Presudom od 27. lipnja 2016. Cour d'appel de Mons (Žalbeni sud u Monsu, Belgija) potvrdio je tu odluku i naložio Belgijskoj Državi da društvu Pantochim plati iznos od 502 991,47 eura, uvećan za kamate.

24 Belgijska Država podnijela je žalbu protiv te presude pred sudom koji je uputio zahtjev, Courom de cassation (Kasacijski sud, Belgija).

25 U tim okolnostima, Cour de cassation (Kasacijski sud) odlučio je prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća pitanja:

„1. Treba li odredbu prema kojoj se potraživanje u vezi s kojim se podnosi zahtjev za naplatu ‚smatra potraživanjem države članice u kojoj tijelo koje prima zahtjev ima sjedište', kao što je to predviđeno člankom 6. [drugim stavkom] Direktive [2008/55], koji zamjenjuje članak 6. stavak 2. Direktive

[76/308], tumačiti na način da se potraživanje države koja podnosi zahtjev izjednačava s potraživanjem države koja prima zahtjev, tako da potraživanje države koja podnosi zahtjev stječe status potraživanja države koja prima zahtjev?

2. Treba li pojam , povlašten tretman' iz članka 10. Direktive [2008/55] i, prije kodifikacije, članka 10. Direktive [76/308], smatrati prioritetnim pravom vezanim uz to potraživanje, koje mu daje pravo prvenstva pred drugim potraživanjima u slučaju postojanja više potraživanja, ili bilo kojim mehanizmom koji ima za učinak, u slučaju postojanja više potraživanja, prioritetnu naplatu potraživanja?

   Treba li mogućnost da porezna uprava, u skladu s uvjetima iz članka 334. Programskog zakona od 27. [prosinca] 2004., izvrši prijeboj u slučaju postojanja više potraživanja smatrati povlaštenim tretmanom u smislu članka 10. gore navedenih direktiva?"

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

26 Svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 6. stavak 2. Direktive 76/308 i članak 6. drugi stavak Direktive 2008/55 tumačiti na način da se potraživanje države članice koja podnosi zahtjev izjednačava s potraživanjem države članice koja prima zahtjev i stječe status potraživanja potonje.

27 Uvodno valja istaknuti da su Direktiva 76/308 i Direktiva 2008/55, na koje se odnose prethodna pitanja, iako su sada stavljene izvan snage, bile na snazi u trenutku nastanka činjenica u glavnom postupku. Naime, kao što to proizlazi iz zahtjeva za prethodnu odluku, Belgijska Država provela je, kao poravnanje potraživanja Njemačke Države koje je predmet zahtjeva za naplatu o kojem je riječ u glavnom postupku, uračunavanje različitih poreznih potraživanja koja je društvo Pantochim moglo tražiti od belgijske porezne uprave između 1. siječnja 2005. i 20. travnja 2009.

28 U skladu s člankom 6. stavkom 2. Direktive 76/308 i člankom 6. drugim stavkom Direktive 2008/55, koje treba tumačiti u vezi s člankom 6. stavkom 1. Direktive 76/308 i člankom 6. prvim stavkom Direktive 2008/55, kada je potraživanje predmet zahtjeva za naplatu, ono se „smatra" potraživanjem države članice koja prima zahtjev, pri čemu ona mora naplatiti to potraživanje u skladu sa zakonima, propisima i administrativnim odredbama koji se primjenjuju na naplatu sličnih potraživanja te države članice.

29 Tako iz samog teksta članka 6. stavka 2. Direktive 76/308 i članka 6. drugog stavka Direktive 2008/55 proizlazi da potraživanje koje je predmet zahtjeva za naplatu ne stječe status potraživanja države članice koja prima zahtjev, ali da se prema njemu „smatra" potraživanjem te države samo radi naplate tog potraživanja jer je potonja pozvana da provede nadležnosti i postupke definirane zakonima, propisima i administrativnim odredbama koji se primjenjuju na potraživanja vezana uz isti ili sličan porez ili carinu u njezinu pravnom poretku (vidjeti po analogiji presudu od 26. travnja 2018., Donnellan, C-34/17, EU:C:2018:282, t. 48.).

30 Slijedom toga, ako je na temelju tih odredbi država članica koja prima zahtjev dužna, u svrhu naplate potraživanja koje je predmet takvog zahtjeva, prema njemu postupati na isti način kao i sa svojim vlastitim potraživanjima (vidjeti u tom smislu presudu od 14. siječnja 2010., Kyrian, C-233/08, EU:C:2010:11, t. 43.), to ne podrazumijeva prijenos dotičnog potraživanja države članice koja podnosi zahtjev na državu članicu koja prima zahtjev. Kao što je to nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 35. svojeg mišljenja, to potraživanje ostaje s materijalnog gledišta potraživanje države članice koja podnosi zahtjev, različito od potraživanja države članice koja prima zahtjev.

31 To tumačenje također potvrđuje tekst članka 10. Direktive 76/308, kako je izmijenjena Direktivom 2001/44, i tekst članka 10. Direktive 2008/55, u skladu s kojim potraživanja čija se naplata zahtijeva ne uživaju nužno povlašten tretman koji se priznaje sličnim potraživanjima proizišlima u državi članici koja prima zahtjev.

32 Iz članka 9. Direktive 76/308, kako je izmijenjena Direktivom 2001/44, i članka 9. Direktive 2008/55 također proizlazi da potraživanje države članice koja podnosi zahtjev koje je naplatila država članica koja prima zahtjev ne stječe status potraživanja potonje, s obzirom na to da te odredbe predviđaju da je država članica koja prima zahtjev obvezna prenijeti na državu članicu koja podnosi zahtjev cjelokupan iznos potraživanja koje je naplatila kao i, ovisno o slučaju, kamate koje se duguju na temelju dodjele roka za plaćanje.

33 Osim toga, iz uvodne izjave 8. Direktive 76/308 i uvodne izjave 10. Direktive 2008/55 proizlazi da je namjera zakonodavca Unije bila da država članica koja prima zahtjev naplati potraživanje „u ime" države članice koja podnosi zahtjev.

34 S obzirom na prethodno navedeno, na prvo pitanje valja odgovoriti tako da članak 6. stavak 2. Direktive 76/308 i članak 6. drugi stavak Direktive 2008/55 treba tumačiti na način da se potraživanje države članice koja podnosi zahtjev ne izjednačava s potraživanjem države članice koja prima zahtjev i ne stječe status potraživanja potonje.

Drugo pitanje

35 Svojim drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 10. Direktive 76/308 i članak 10. Direktive 2008/55 tumačiti na način da se pojam „ povlašten tretman" iz tih odredbi odnosi na prioritetno pravo vezano uz to potraživanje, koje mu daje pravo prvenstva pred drugim potraživanjima u slučaju postojanja više potraživanja, ili bilo koji mehanizam koji, u slučaju postojanja više potraživanja, ima za učinak prioritetnu naplatu tog potraživanja. Taj sud također pita treba li članak 10. Direktive 76/308 i članak 10. Direktive 2008/55 tumačiti na način da mogućnost porezne uprave države članice koja prima zahtjev da izvrši prijeboj u slučaju postojanja više potraživanja predstavlja „ povlašten tretman" u smislu tih odredbi.

36 Valja istaknuti da direktive 76/308 i 2008/55 ne definiraju pojam „ povlašten tretman" i ne sadržavaju upućivanje na pravo država članica u tu svrhu.

37 Prema ustaljenoj praksi Suda, pojmovi u nekoj odredbi prava Unije koja ne sadržava nikakvo izravno upućivanje na pravo država članica radi utvrđenja njezina smisla i dosega moraju se u pravilu autonomno i ujednačeno tumačiti u cijeloj Uniji, uzimajući u obzir kontekst odredbe i cilj koji se želi postići propisom o kojem je riječ (vidjeti, među ostalim, presude od 13. listopada 2016., Mikołajczyk, C-294/15, EU:C:2016:772, t. 44. i od 16. studenoga 2017., Kozuba Premium Selection, C-308/16, EU:C:2017:869, t. 38.).

38 Glede cilja koji se želi postići direktivama 76/308 i 2008/55, valja podsjetiti na to da se, u skladu s njihovim člankom 1., njima utvrđuju zajednička pravila o uzajamnoj pomoći kako bi se u svakoj državi članici jamčila naplata potraživanja koja ulaze u područje primjene tih direktiva, a koja su nastala u drugoj državi članici.

39 Iz uvodnih izjava 1. do 3. Direktive 76/308 proizlazi da je njezin cilj uklanjanje prepreka uspostavljanju i funkcioniranju zajedničkog tržišta koje proizlaze iz teritorijalnog ograničenja područja primjene nacionalnih odredbi u području naplate (presuda od 18. listopada 2012., X, C-498/10, EU:C:2012:635, t. 45.).

40 Ta direktiva tako predviđa mjere pomoći u obliku dostave korisnih informacija za naplatu, dostave pismena adresatu kao i u obliku naplate potraživanja koja su predmet isprave koja omogućuje njihovo izvršenje (presuda od 18. listopada 2012., X, C-498/10, EU:C:2012:635, t. 46.).

41 Kad je riječ o kontekstu predmetnih odredbi, valja podsjetiti na to da članak 10. navedene direktive predviđa da potraživanja koja se trebaju naplatiti ne uživaju povlašten tretman u državi članici koja prima zahtjev. Njime se tako utvrđuje pravilo prema kojem se povlašten tretman priznat potraživanjima države članice koja prima zahtjev ne dodjeljuje potraživanjima koja su predmet zahtjeva za naplatu.

42 Taj članak 10. izmijenjen je Direktivom 2001/44, a zatim zamijenjen člankom 10. Direktive 2008/55. Te su direktive, odstupajući od tog pravila, uvele mogućnost da država članica koja prima zahtjev dodijeli taj povlašten tretman potraživanjima koja se trebaju naplatiti od države članice koja podnosi zahtjev.

43 Te odredbe potvrđuju činjenicu da, čak i ako, kao što je to istaknuto u točkama 28. do 30. ove presude, s tim potraživanjima treba, u svrhu naplate, postupati na isti način kao s potraživanjima države članice koja prima zahtjev, ona se ipak razlikuju od potonjih i načelno ne uživaju povlašten tretman u toj državi članici.

44 S obzirom na prethodna razmatranja, valja prihvatiti široko tumačenje pojma „ povlašten tretman” iz navedenih odredbi, koji obuhvaća sve mehanizme koji državi članici koja prima zahtjev omogućavaju da u slučaju postojanja više potraživanja ishodi prednost ili prvenstvo u naplati svojih potraživanja odstupanjem od načela jednakosti vjerovnika.

45 Kad je riječ o mogućnosti prijeboja o kojoj je riječ u glavnom postupku, kojom belgijska porezna uprava raspolaže glede vlastitih poreznih potraživanja, na temelju podataka koje je dostavio sud koji je uputio zahtjev nije moguće utvrditi omogućuje li se tom tijelu da u slučaju postojanja više potraživanja ishodi prednost ili prvenstvo u naplati svojih potraživanja ili ta mogućnost predstavlja opći mehanizam prijeboja.

46 U slučaju da navedena mogućnost predstavlja opći mehanizam prijeboja, čija je svrha pojednostavniti postupak naplate, a da se belgijskoj državi ne dodjeljuje pravo prednosti ili prvenstva u svrhu plaćanja njezinih potraživanja ni bilo kakvo ovlaštenje kojim se odstupa od načela jednakosti vjerovnika, trebalo bi smatrati da je obuhvaćena člankom 6. Direktive 76/308 i člankom 6. Direktive 2008/55, tako da bi se ta država trebala njome koristiti i za naplatu potraživanja druge države članice koja je predmet zahtjeva za naplatu podnesenog u skladu s tim direktivama.

47 U protivnom slučaju, kada bi korištenje mogućnošću prijeboja o kojoj je riječ u glavnom postupku imalo za učinak dodjeljivanje Belgijskoj Državi takvog prava prednosti ili prvenstva koje ne bi imali drugi vjerovnici, ta bi mogućnost, kao odstupanje od načela jednakosti vjerovnika koji se nalaze u situaciji postojanja više potraživanja, predstavljala „ povlašten tretman” u smislu članka 10. Direktive 76/308 i članka 10. Direktive 2008/55.

48 U tom se slučaju Belgijska Država ne bi mogla koristiti tom mogućnošću za naplatu potraživanja druge države članice koja su predmet zahtjeva za naplatu podnesenih u skladu s tim direktivama jer iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da, u skladu s člankom 15. Zakona od 20. srpnja 1979., potraživanja koja se trebaju naplatiti ne uživaju nikakav povlašten tretman.

49 U svakom slučaju valja istaknuti da država članica koja prima zahtjev može iskoristiti mogućnost prijeboja poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku samo u korist države članice koja podnosi zahtjev.

50 U tim okolnostima, na drugo pitanje valja odgovoriti da:

– članak 10. Direktive 76/308 i članak 10. Direktive 2008/55 treba tumačiti na način da se pojam „povlašten tretman” iz tih odredbi odnosi na svaki mehanizam koji, u slučaju postojanja više potraživanja, ima za učinak prioritetnu naplatu potraživanja.

– članak 10. Direktive 76/308 i članak 10. Direktive 2008/55 treba tumačiti na način da mogućnost kojom raspolaže država članica koja prima zahtjev da izvrši prijeboj u slučaju postojanja više potraživanja predstavlja povlašten tretman u smislu tih odredbi, ako korištenje tom mogućnošću ima za učinak dodjeljivanje toj državi članici prava prvenstva ili prednosti u svrhu plaćanja njezinih potraživanja kojim ne raspolažu drugi vjerovnici, a što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri.

Troškovi

51 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (prvo vijeće) odlučuje:

1. **Članak 6. stavak 2. Direktive Vijeća 76/308/EEZ od 15. ožujka 1976. o uzajamnoj pomoći kod naplate potraživanja koja proizlaze iz poslova koji čine dio sustava financiranja Europskog fonda za smjernice i jamstva u poljoprivredi, poljoprivrednih pristojbi i carina kao i članak 6. drugi stavak Direktive Vijeća 2008/55/EZ od 26. svibnja 2008. o uzajamnoj pomoći kod naplate potraživanja vezanih za određene pristojbe, carine, poreze i druge mjere treba tumačiti na način da se potraživanje države članice koja podnosi zahtjev ne izjednačava s potraživanjem države članice koja prima zahtjev i ne stječe status potraživanja potonje.**

2. **Članak 10. Direktive 76/308 i članak 10. Direktive 2008/55 treba tumačiti na način da:**

   – **se pojam „povlašten tretman” iz tih odredbi odnosi na svaki mehanizam koji, u slučaju postojanja više potraživanja, ima za učinak prioritetnu naplatu potraživanja;**

   – **mogućnost kojom raspolaže država članica koja prima zahtjev da izvrši prijeboj u slučaju postojanja više potraživanja predstavlja povlašten tretman u smislu tih odredbi, ako korištenje tom mogućnošću ima za učinak dodjeljivanje toj državi članici prava prvenstva ili prednosti u svrhu plaćanja njezinih potraživanja kojim ne raspolažu drugi vjerovnici, a što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri.**

Potpisi